

Het ethiekspel

Het ethiekspel is een weldoordachte manier om studenten inzicht te geven in de argumenten die achter de standpunten in ethische kwesties zitten. Ze maken spelenderwijs kennis met het onderscheid tussen relationele, professionele en publieke normen. En ze leren de eigen redenen herkennen en de eigen standpunten beargumenteren.

Werkwijze

- 1 Een student leest een casus voor waarin zich een ethisch dilemma voordoet. De casus mondt uit in een aantal (vier tot vijf) handelingsmogelijkheden, waaruit gekozen kan worden;
- 2 Er is een denkpauze, waarin iedereen de gelegenheid heeft zijn keuze uit de antwoorden te maken;
- 3 De student die de casus heeft voorgelezen maakt zijn/haar voorkeur bekend;
- 4 Er volgt een ronde waarin iedere medestudent al dan niet sympathie kan betuigen met de keuze van de voorlezer. Dat gebeurt in de vorm van punten: 3 punten betekent volledig mee eens, 2 punten redelijk mee eens, 1 punt een beetje mee eens, geen punten helemaal niet mee eens;
- 5 De docent vraagt aan de voorlezer om zijn/haar keuze toe te lichten, waarop de medestudenten wordt gevraagd daarop te reageren en er over in discussie te gaan;
- 6 Na afloop legt de docent uit wat de verschillende keuzemogelijkheden inhielden en welk type norm er met welke handelingsmogelijkheid verbonden was. De casus wordt aan de hand van die informatie nader geëvalueerd. In die evaluatie staat de vraag centraal of mensen zichzelf herkennen in het geschetste normprofiel;
- 7 Op vergelijkbare wijze kunnen nieuwe casussen worden voorgelegd.

Voorbeeld

De boven weergegeven karakteristiek en werkwijze doet het originele ethiekspel nauwelijks recht. De bron van het ethiekspel is het Universitair Centrum voor Bio-ethiek en Gezondheidsrecht Utrecht. In het oorspronkelijke spel, dat *Back to the basics* heet, zijn er drie hoofdrolspelers die elk plaatsnemen achter een speelbord, er zijn tribunespelers, scoreformulieren, grote en kleine, gekleurde fiches en puntenverdelingen over antwoorden en typen normen. De handleiding en bijbehorende casus konden niet in dit boek worden opgenomen. Voor nadere informatie verwijzen we naar het genoemde Centrum.

Opmerking

- Het ethiekspel, zelfs in de uitgekleden vorm waarin het hier wordt gepresenteerd, doet een beroep op kennis van normatief redeneren. In die zin moet samenwerking met, of begeleiding van professionele ethici hier overwogen worden.

Over dit document

Deze werkvorm is afkomstig uit Milus, J., Oost, H. en Holleman, W. (2001). *Werken aan Academische vorming. Ideeën voor actief leren in de onderwijspraktijk*. Utrecht: Universiteit Utrecht (IVLOS).

U mag dit materiaal gebruiken indien u de bron correct vermeldt en indien u zelf ook uw materiaal deelt via de website.